

Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne (kustantajan versio).

Rinnakkaistallenteen sivuasettelut ja typografiset yksityiskohdat saattavat poiketa alkuperäisestä julkaisusta.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Kilpeläinen, J., Korpua, H. & Vuollet, J. 2024. Opettaja, suunnittelija ja opiskelija paremman opiskelijakokemuksen jäljillä. Lumen – Lapin ammattikorkeakoulun verkkolehti (2/2024).

URL: <https://www.lapinamk.fi/loader.aspx?id=b02af206-3914-4c18-9dd7-cd4fa7485643>

Opettaja, suunnittelija ja opiskelija paremman opiskelijakokemuksen jäljillä

Jenny Kilpeläinen, YTM, matkailun lehtori, Vastuulliset palvelut, Lapin ammattikorkeakoulu

Hanna Korppa, YTK, suunnittelija, Vastuulliset palvelut, Lapin ammattikorkeakoulu

Julia Vuollet, opiskelija, Degree Program in Tourism, Vastuulliset palvelut, Lapin ammattikorkeakoulu

Asiasanat: koulutus, yhteiskehittäminen, oppiminen, opiskelijakokemus

Yhteiskehittämisen lähtökohdat ja taustat

Saimme mahdollisuuden kehittää englanninkielisen restonomikoulutuksen opintojaksoa Collaborative Experience Design tiimissä, johon kuului opettaja, suunnittelija ja opiskelija. Opintojakso toteutettiin tänä vuonna yhdessä kahden kansainvälisen partnerin kanssa. [Blended Intensive Program](#) -kurssin, tuttavallisemmin BIP, järjestämiseen osallistui kolme korkeakoulua kolmesta eri Erasmus+-ohjelmamaasta. Tässä toteutuksessa mukana olivat Lapin Ammattikorkeakoulun lisäksi Universitat Autònoma de Barcelona Espanjasta ja Univerza v Mariboru Sloveniasta.

Matkailuopiskelijat aloittivat opinnot tammikuussa 2024 ja opintojakso päättyi huhtikuun ensimmäisellä viikolla. Opiskelijaryhmien oppimistehtävänä oli suunnitella, toteuttaa ja arvioida tapahtuma toimeksiantajalle ja valitulle kohderyhmälle. Toimeksiantajina toimivat Rovaniemen Setan Arctic Pride, Punaisen Ristin rasismiin vastainen viikko, Rovaniemen kaupungin kulttuuritoimisto sekä Rovaniemen kaupungin nuorisopalvelut. Yhteensä 27

opiskelijaa ja kuusi opettajakollegaa osallistui intensiiviviikkoon, joka järjestettiin Rovaniemellä 18. - 23.3.2024.

Kuva 1: Osaamispäällikkö Markku Nissi toivottamassa opiskelijat ja kollegat tervetulleeksi Lapin ammattikorkeakouluun. Kuva: Jenny Kilpeläinen

Opintojakson teemana oli inklusiiviset kulttuurielämykset. Opintojakson suunnitteluun ja toteutukseen osallistuivat vastuupettaja Jenny Kilpeläinen, osaamisryhmän suunnittelija Hanna Korpua ja Degree Program in Tourism tutkinto-ohjelman opiskelija Julia Vuollet. Yhteiskehittäminen jatkui koko prosessin ajan sisältäen paitsi opiskelijoiden oppimisprosessin suunnittelun ja toteuttamisen, myös koko varsinaisen intensiiviviikon ohjelman ja aikataulujen suunnittelun ja läpiviennin. Seuraavaksi jokainen tiimin jäsen kuvaa yhteiskehittämisen kokemuksia omasta näkökulmastaan.

Opettajalle yhteiskehittäminen tarjoaa uusia, raikkaita näkökulmia

Opintojaksoa suunnitellaan usein yksin tai opettajakollegan kanssa. Yleensä toteutuksia kehitetään opiskelijapalautteen pohjalta, mutta peruspilarit pysyvät samoina. Sain ensimmäistä kertaa mahdollisuuden kehittää opintojaksoa tiimissä, jossa näkökulmat olivat toisistaan

selkeästi poikkeavat. Tiimissä meillä oli selkeät vastualueet ja jokainen keskittyi tuomaan oman panoksensa suunnitteluun. Minulle oli erityisen tärkeää saada opiskelija mukaan suunnitteluprosessiin, jolloin pääsimme nimenomaan kehittämään opiskelijakokemusta.

Opettajalta yhteiskehittäminen vaatii kykyä asettua kritiikin kohteeksi, ja ymmärrystä siitä, ettei minun tapani ole välttämättä se paras tapa tehdä. Opettajalta se vaatii avoimuutta ja halua kehittyä omassa työssään. Huomasin matkan varrella muutamaankin otteeseen olettavani asioita, siitä mitä opiskelijat haluavat tai tarvitsevat. Julian kanssa käyty keskustelut oppimistehtävistä tai ryhmätyöskentelystä herättivät minut kyseenalaistamaan ajatuksiani ja tekemään tarvittaessa korjausliikkeitä. Nämä keskustelut jäivät suunnittelusta kirkkaimpina mieleeni.

Yksi konkreettinen esimerkki toimivasta työkalusta oli opintojakson keskivaiheilla toteutettu ongelmataulu. Opiskelijat saivat kirjoittaa anonymisti ongelmia taululle, joita he olivat siihen mennessä kokeneet projektiryhmissään. Siellä nousi esille esimerkiksi kommunikaation puute, ajanhallinnan haasteet, erot sitoutumisen tasossa, motivaation puute ja tehtävänannon epäselvyys. Yhdessä pyrimme ohjauksessa löytämään ratkaisuja näihin haasteisiin. Palautteen perusteella myös opiskelijat kokivat tämän erittäin tärkeänä tukena projektityössä.

On totta, että opiskelijoiden joukossa on monenlaisia persoonia ja oppijoita eikä yksi ratkaisu ei sovi kaikille. Tulevaisuudessa opettajan työssä joudutaankin entistä enemmän pohtimaan erilaisten oppijoiden tarpeita oppimateriaaleihin ja oppimisympäristöihin liittyvissä kysymyksissä. Näenkin opettajien ja opiskelijoiden yhteiskehittämisen ja dialogin merkityksen kasvavan tulevaisuudessa, jotta voimme korkeakouluna tarjota erilaisille oppijoille mahdollisuuksia kasvuun ja kehitykseen.

Muotoiluajattelulla opiskelijaystävällisempiä ratkaisuja – suunnittelijan näkökulma

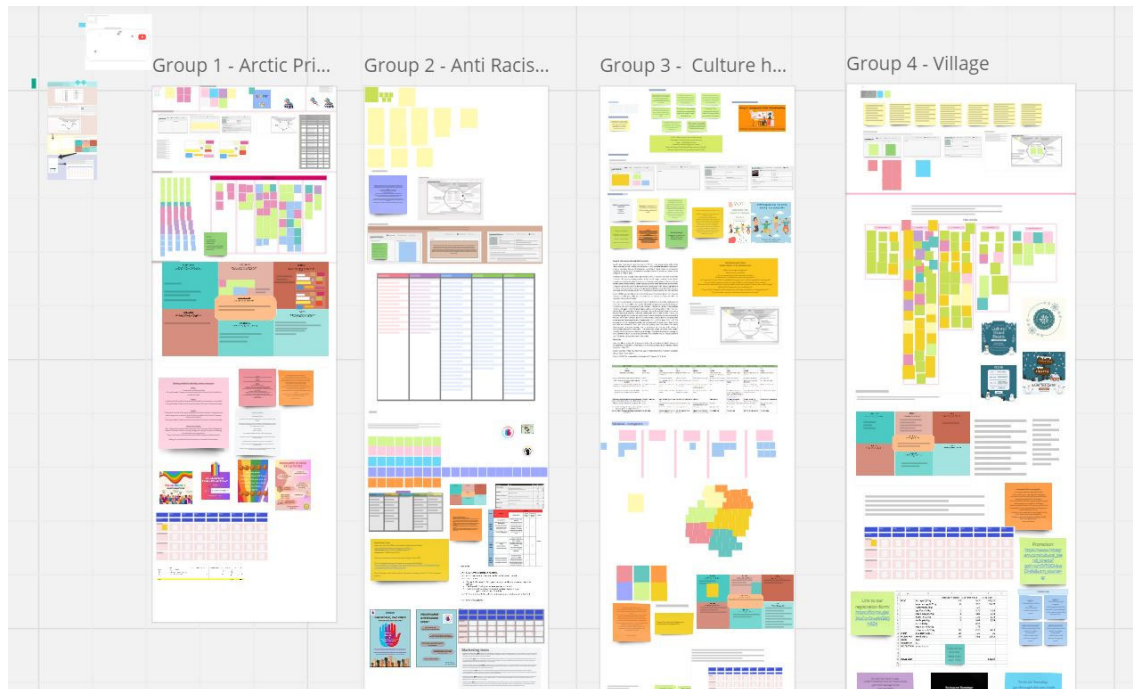
Olin ilahtunut, kun pääsin mukaan suunnittelemaan opintojaksoa, sillä en omassa roolissani suunnittelijana työskentele useinkaan opiskelijarajapinnassa. Ihmiskeskeisyys sekä yhteiskehittäminen ovat palvelumuotoilulle keskeisiä piirteitä (Stickdorn, Hormess, Lawrence & Schneider, 2018) ja olivat voimakkaasti läsnä myös tämän opintojakson suunnittelussa. Tavoitteenamme oli kehittää opiskelijaystävällinen opintojakso muotoiluajattelua hyödyntäen. Se, että mukana opintojakson suunnittelussa oli mukana opiskelija, jolla oma oppimiskokemus opintojaksolta oli tuoreessa muistissa, oli lähtökohtana äärimmäisen hedelmällinen ja

pystyimme esimerkiksi suunnittelemaan ja testaamaan erilaisia ajatuksia, materiaaleja ja sisältöjä Julian kanssa ennen opintojakson alkua.

Opintojakson alkupuoliskolla opiskelijat hyödynsivät muotoiluajattelua ja elämysmuotoilun työkaluja tapahtumakonseptien suunnittelussa, jolloin asiakasymmärryksen tärkeys korostui prosessin alusta saakka. Konseptien valmistuttua opiskelijat siirtyivät suunnittelemaan tapahtumien käytännön toteutusta Rovaniemellä. Jokainen tapahtumia joskus järjestänyt tietää, että niiden suunnitteluun ja toteutukseen voi liittyä useita muuttujia. Halusimme tiiminä luoda opiskelijoiden suunnitteluprosessiin selkeät raamit, joiden puitteissa tapahtumien järjestämisen opettelu olisi heille mielekästä, selkeää ja turvallista.

Kolmesta eri korkeakoulusta tulevilla opiskelijoilla vaihteleva määrä osaamista ja aikaisempaa kokemusta esimerkiksi muotoilun työkalujen hyödyntämisestä tai tapahtumatuotannosta. Tästä johtuen halusimmekin yhdessä tarjota opiskelijoille valmiin prosessin, jota seuraamalla he voisivat aidosti keskittyä varsinaisiin sisältöihin: Asiakasymmärryksen kasvattamiseen, tapahtumakonseptin kehittämiseen sekä varsinaisen tapahtuman toteuttamiseen, ymmärtäen miten ne linkittyvät toisiinsa ja kiinnittyvät opintojakson kokonaisuuteen.

Suunnitellessa käyty vuoropuhelu Jennyn ja Julian kanssa oli antoisaa ja kävimme paljon keskustelua esimerkiksi siitä, mitkä voivat olla käyttäjien, eli opintojaksolla kurssin puitteissa monikansallisissa ryhmissä työskentelevien opiskelijoiden mahdollisia sudenkuoppia prosessin varrella. Tunnistimme Julian avulla mahdollisiksi kompastuskiviksi esimerkiksi ryhmäytymisen etänä uusien kurssitovereiden kanssa sekä erilaisia kommunikaation haasteita. Pohdimme ennen opintojakson alkua yhdessä, miten voisimme helpottaa osallistumista ja ryhmäytymistä aina opintojakson alusta alkaen. Pyrimme aktiivisesti luomaan opintojaksolla avoimen ilmapiirin alusta saakka. Opiskelijoiden työskentely tapahtui Moodlen lisäksi jaetulla yhteisellä Miro-alustalla, jossa kaikki opintojaksolla käytettävät työkalut olivat valmiina kronologisessa järjestyksessä. Ryhmät pystyivät seuraamaan myös muiden ryhmien työskentelyn etenemistä, minkä tarkoituksena oli lisätä vertaisoppimista opintojakson aikana. Miro toimi myös hyvänä työkaluna prosessin ohjaukseen opettajille.

Kuva 2: Miro projektityöskentelyn kotipesänä. Kuvakaappaus.

Opiskelijana mukana opintojakson suunnittelussa ja toteutuksessa

Lähdin mukaan opintojakson ja BIP-kurssin suunnitteluun ja toteutukseen osana vapaasti valittavia projektiopintoja. Työskentelin tiimissä projektisuunnittelijana. Lähtökohdat työskentelyyn olivat hyvät, koska osallistuin edellisvuonna opintojaksolle opiskelijana. Toteutusmuoto oli tuolloin hyvin samankaltainen. Pystyin siis hyödyntämään tuota kokemusta uudessa roolissani.

Ennen kurssin alkamista kävimme yhdessä läpi oppimateriaalit Moodlessa. Sain antaa mielipiteitä opiskelijan näkökulmasta tehtävänantoihin sekä Moodlen ulkoasuun. Nykyään tietoa sekä eri työvälineitä on valtava määrä ja siksi on omasta mielestä tärkeää antaa tehtävänannot lyhyesti ja ytimekkäästi. Myös kaikki tarvittavat työvälineet on hyvä laittaa selkeästi esille Moodleen. Oli mielenkiintoista päästä näkemään Moodle opettajan näkökulmasta ensimmäistä kertaa. Monesti opiskelijana on turhauttanut tiettyjen asioiden etsiminen Moodlesta, kun on tuntunut kaiken olevan monen klikkauksen takana. Opettajillakin tuntui olevan sama ongelma Moodlessa, sillä varsinkin päivämäärien asetukset piti monesta eri paikasta muokata erikseen.

Viikon aikana pääsin tutustumaan turvallisuussuunnitelmien laatimiseen sekä sen läpikäymiseen opiskelijoiden kanssa. Kurssilla, joiden aiheena on tapahtumasuunnittelu, on paljon opiskelijoille näkymätöntä työtä. Opettajat toimivat välikätenä opiskelijoiden ja toimeksiantajien välillä moneen otteeseen. Pääsin myös mukaan palavereihin toimeksiantajien kanssa kurssin suunnitteluvaiheessa. Tämä syvensi ymmärrystäni kurssien suunnittelusta, mitä kaikkea se voi pitää sisällään ennen kuin se esitellään opiskelijoille.

Kuva 3 Opiskelija Zuzanna Ziemniewska ja projektisuunnittelija Julia Vuollet tutustumassa Sinetän kylätaloon. Kuva: Jenny Kilpeläinen

Tapahtuman suunnittelu on hyvä oppimiskokemus opiskelijalle, sillä siinä käytännön kautta oppiminen on keskeisintä. Myös kansainvälinen ryhmä antaa monenlaisia uusia ideoita sekä näkökulmia suunnitteluun. Huomasin kuitenkin samanlaisia haasteita opiskelijoilla, joita itsekkin kävin läpi vuosi sitten. Tämä kurssi poikkeaa paljon perinteisistä teoriapainotteisista kurssista. Opettajat ovat tukena projektin aikana, mutta vastuu projektin etenemisestä on ensisijaisesti opiskelijalla. Se voi tuntua haastavalta opiskelijalle, koska yhtäkkiä on täysin vapaat kädet ideoida tapahtumaa, joka tulisi myös toteuttaa. Opettajan tuki ja selkeä ohjeistus uudenaikaisessa oppimiskokemuksessa on ensisijaisen tärkeää. Itsekin saatoin jakaa omia kokemuksiani opiskelijoille, mikä toivottavasti tuki heidän oppimistaan.

Kokeilun kautta kohti parempaa opiskelijakokemusta

Voimme yhteen ääneen todeta, että opettajan, suunnittelijan ja opiskelijan yhteiskehittämisen prosessi oli onnistunut kokeilu. Opiskelijapalautteen perusteella opintojakso näyttäytyi myös opiskelijoille yhtenäisenä kokonaisuutena, jossa työkalut ja prosessit oli suunniteltu opiskelijälähtöisesti. Kehitettävää jäi vielä esimerkiksi projektiviestinnän ja kommunikaation tukemisessa, kuormituksen tasaamisessa ja sisältöjen rytmityksessä. Lähtökohtaisesti kaikilta opiskelijoilta tuli kiitos aidosta oppimisympäristöstä, joka opiskelijoille tarjottiin tällä opintojaksolla.

Tämä opintokokonaisuus oli ketterä kokeilu siitä, miten opiskelijat voitaisiin ottaa vahvemmin mukaan korkeakouluopetuksen kehittämiseen. Tulevaisuudessa voitaisiin pohtia keinoja ja tapoja osallistaa erilaisia oppijoita yhteiskehittämisen kautta korkeakouluopetuksen kehittämiseen. Opetuksen suunnittelussa tulee ottaa huomioon myös opettajien työaika ja sen asettamat raamit, jotta myös opettajat voivat hyvin ja sitä myötä ovat jatkossakin motivoituneita työssään.

Lapin ammattikorkeakoulun arvot ovat luottamus, ennakkoluulottomuus ja yhteisöllisyys. Opiskelijat ovat tärkeä osa ammattikorkeakoulun yhteisöä. Ilman opiskelijoita, ei ole ammattikorkeakoulua. Tässä on myös avain olla paras ammattikorkeakoulu Suomessa: Kehittämällä opiskelijoiden kokemusta, voimme jatkossakin tarjota laadukasta korkeakouluopetusta. Sitä kautta opiskelijat kokevat olevansa tärkeä osa ammattikorkeakoulu yhteisöä. Kokemuksemme mukaan lopputuloksena on aikaisempaa parempi ja laadukkaampi kokonaisuus opiskelijalle, opettajalle ja yhteistyökumppaneille.

Lähteet

Blended Intensive Program. Mobility projects for higher education students and staff. Viitattu 2.4.2024 <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/programme-guide/part-b/key-action-1/mobility-projects-for-higher-education-students-and-staff>

Stickdorn, M.; Hormess, M; Lawrence, A. & Schneider, J. 2018. This is service design doing. Sebastopol: O'Reilly.